

§ 88

Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

KS-2019/360

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa tillståndsavgifter för ansökan om tobakstillstånd enligt förslagsdokumentet Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

att fastställa tillsynsavgifter för kontroll av tobakstillstånd enligt förslagsdokumentet Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

att avgifterna årligen räknas upp med Prisindex kommunal verksamhet (PKV)

att tillstånds- och tillsynsavgifterna ska börja gälla den 1 juli 2019.

Yrkanden

Klas Bergström (M) yrkar bifall till det utsända förslaget till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag, Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088). Den nya lagen börjar gälla den 1 juli 2019. Lagen innebär bland annat att det införs en tillståndsplikt för handel med tobak. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter. Enligt lagen får kommunen ta ut avgift för tillstånd och tillsyn.

Underlag i ärendet

- Tjänsteskrivelse 2019-04-26
- Beslutsdokument 2019-04-26

Stina Desroses, enhetschef och allmänutredare, informerar.

Beslutet skickas till

Akten

Handläggare
Stina Desroses
Allmänutredare

Tjänsteskrivelse
Datum
2019-04-26

Diarienummer
KS-2019/360

Kommunstyrelsen

Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

KS-2019/360

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa tillståndsavgifter för ansökan om tobakstillstånd enligt förslagsdokumentet Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

att fastställa tillsynsavgifter för kontroll av tobakstillstånd enligt förslagsdokumentet Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

att avgifterna årligen räknas upp med Prisindex kommunal verksamhet (PKV)

att tillstånds- och tillsynsavgifterna ska börja gälla den 1 juli 2019.

Sammanfattning

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag, *Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)*. Den nya lagen börjar gälla den 1 juli 2019. Lagen innebär bland annat att det införs en tillståndsplikt för handel med tobak. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter. Enligt lagen får kommunen ta ut avgift för tillstånd och tillsyn.

Bakgrund

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag, *Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)*. Den nya lagen börjar gälla den 1 juli 2019.

En förändring från nuvarande tobakslag är att det införs en tillståndsplikt för handel med tobak. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter. Detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Tobaksförsäljare som innan den 1 juli har anmält försäljning enligt tidigare tobakslag får fortsätta sin försäljning. De måste dock senast den 31 oktober 2019 inkomma med en ansökan om tobakstillstånd.

Enligt lagen kan ansökan avse distanshandel, detaljhandel eller partihandel. En omfattande lämplighetsprövning ska göras innan tillstånd får beviljas. Uppgifter kan inhämtas från Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och i vissa fall Tullverket.

Utredningen ska visa på sökandens vandel, ekonomiska förhållanden och sökandens ekonomiska möjligheter att införskaffa den aktuella verksamheten. Sökanden ska visa varifrån kapitalet kommer, för att motverka tillkomsten av försäljningsställen som finansieras med illegala medel. Lagstiftaren trycker särskilt på att tillståndsmyndigheten behöver vara uppmärksam på ansökningar där sökanden i själva verket företräder någon som vill undanröja sig prövning, det vill säga när det är fråga om ett så kallat bulvanförhållande. Utöver utredningsarbetet ska försäljningsstället besökas för att kontrollera tobakslagret, skyltning och marknadsföring. Sökanden ska bifoga ett egenkontrollprogram till sin ansökan.

Kommunen får även ett ändrat och utökat tillsynsansvar jämfört med tidigare tobakslag, bland annat genom att tillsynsansvaret utökas till att också avse partihandlare.

Kommunens tillsyn över tillståndshavare och partihandlare består av två delar, en yttre tillsyn och en administrativ inre tillsyn. Den yttre tillsynen är besök på försäljningsstället. Den administrativa delen är regelbunden fortsatt kontroll av tillståndshavarens lämplighet. Ändringar avseende uppgifter av betydelse för tillsynen ska anmälas till kommunen. Detta innebär bland annat att bolagsändringar och betydande förändringar av ägarförhållanden måste anmälas.

I Knivsta kommun finns idag 8 detaljhandlare som säljer tobaksprodukter. Kommunen har inga partihandlare.

Avgifter

Enligt *Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)* får kommunen ta ut avgifter för tillstånd och tillsyn. Kommunen får själv bestämma om avgifterna, vilka syftar till att finansiera de kontrolluppgifter som åläggs kommunen. Av 8 kap. 3 c § kommunallagen (1991:900) följer att kommuner enligt den s k självkostnadsprincipen inte får ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen tillhandahåller.

Miljöenheten har lång erfarenhet av tillsyn och en realistisk uppfattning av hur lång tid tillståndsprövning tar. Med utgångspunkt i samma grundläggande kostnadsnivåer som miljöenheten tillämpar i sin befintliga tillstånds- och tillsynsprövning har förvaltningen arbetat fram förslaget till avgifter. Under hösten kommer förvaltningen att arbeta med ett förslag om en förändring i reglementet där ansvaret för alkohol- och tobaksfrågor flyttas till bygg- och miljönämnden. Det finns därför fördelar med att redan nu tillämpa samma system för beräkning av avgifter eftersom det bidrar till kontinuitet för näringsidkarna. För att tillståndsavgiften för tobaksförsäljning ska finansiera de kontrolluppgifter som åligger kommunen är bedömningen att avgiften behöver vara 10 325 kr (2019). Avgiften uppräknas årligen med Prisindex kommunal verksamhet (PKV). Basmånad för index är oktober månad 2018.

Tillståndsförfarandet för tobaksförsäljning har enligt den nya lagen klara beröringspunkter med det förfarande som gäller vid tillståndsgivning enligt alkohollagen. Tillståndsordningen för tobaksförsäljning innehåller emellertid färre bedömningskriterier och är inte fullt lika komplex. Regeringen bedömer därför att kommunernas kostnad för att hantera ansökningar om tillstånd för tobaksförsäljning generellt sett kan komma att vara något lägre än motsvarande kommunala kostnader för serveringstillstånd. En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd kostar idag 9 300 kr (2019), vilket innebär att föreslagen tillståndsavgift för tobaksförsäljning ligger högre än nu gällande avgift för att hantera serveringstillstånd. Likaså är föreslagen tillsynsavgift gällande tobak högre än nuvarande tillsynsavgift gällande alkohol. Förvaltningen ser därför behov av att, inför kommande årsskifte, se över avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen och vid behov justera dessa avgifter.

Under en övergångsperiod kommer Tobakslag (1993:581) att finnas kvar parallellt med den nya tobakslagen. För tobaksförsäljare som innan den 1 juli har anmält försäljning gäller tidigare beslutad tillsynsavgift (KS-2015/552) fram tills att tillstånd är beviljat.

Försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare fortsätter att endast vara anmälningspliktiga men överförs från tidigare *Lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425)* till *Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)*. Tillsynsavgiften som kommunfullmäktige tidigare beslutat om kvarstår (KS-2017/559).

Ekonomisk konsekvensanalys

Beslutet bedöms vara kostnadsneutralt för kommunen eftersom självkostnadsprincipen tillämpas. Tillstånds- och tillsynsavgifterna ska täcka handläggningskostnader, tillsyn och övriga myndighetskostnader.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Lena Fransson
Kommundirektör

Beslutet ska expedieras till:

Akten

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Enligt FN är alla under 18 år
att betrakta som barn

Förklara oavsett svar.

Tobaksvaror får inte tillhandahållas barn under 18 år.

*Om, **ja fortsätt** med frågorna.*

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.

Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Dokumenttyp:	Taxor
Diarienummer:	KS-2019/360
Beslutande nämnd:	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum:	2019-05-22
Giltighetstid:	From 2019-07-01 tills vidare
Dokumentansvarig:	Kanslichef

Avgifter för tillståndsprövning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Avgifterna uppräknas årligen med Prisindex kommunal verksamhet (PKV). Basår för index är oktober månad 2018.

Avgift gällande tillståndsprövning betalas in till plusgiro 25 17 37-3, ref 907.

Tillståndsprövning	Avgift i kronor
Ansökan om stadigvarande tobakstillstånd	10 325
Ansökan om tillfälligt tobakstillstånd	7 375
Anmälan om bolagsändringar	7 375
Anmälan om förändrat tillstånd	4 425
Timdebitering vid tillståndsprövning som överskrider 7 timmar	1 475

Tillsyn	Avgift i kronor
Årlig tillsynsavgift *	5 900
Tillsynsavgift vid restauranger som har serveringstillstånd alkohol	2 950
Timdebitering utöver årlig avgift vid tillsyn som överskrider 4 timmar	1 475

* För tobaksförsäljare som innan den 1 juli har anmält försäljning gäller tidigare beslutad tillsynsavgift (KS-2015/552) fram tills att tillstånd är beviljat.

Tidigare beslutade tillsynsavgifter som kvarstår

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat om tillsynsavgifter för andra anmälningspliktiga produkter (KS-2015/552 och KS-2017/559). Dessa avgifter kvarstår som tillägg till de nya tillsynsavgifterna.

Avgift tobak, tillsyn *	1 400 kronor
Avgift folköl, tillsyn	1 400 kronor
Avgift vissa receptfria läkemedel, tillsyn	1 400 kronor
Avgift e-cigarett, tillsyn	1 400 kronor